

prima instanță: A. Miron
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

nr. 2ra-787/16

ÎNCHEIERE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Chitoroagă împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 prin care au fost respinse apelurile declarate de reprezentantul Procuraturii Generale a Republicii Moldova și reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 februarie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 18 ianuarie 2013, Ion Chitoroagă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a RM, MAI al RM și Ministerului Finanțelor al RM cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 septembrie 2009 aproximativ pe la orele 20:00, aflându-se la volanul automobilului de model Mercedes, n/î UNAM 674, dânsul se deplasa regulamentar pe traseul Ungheni – Chișinău.

Susține că în timp ce se deplasa prin or. Bucobăț, raionul Strășeni, fiind orbit de iluminarea unui transport care se deplasa pe sens opus, dânsul a tamponat pietonul Elena Ciocan, care contrar Regulamentului circulației rutiere, neasigurându-se, a traversat traseul pe care el se deplasa.

Menționează că urmare a vătămărilor corporale primite în urma impactului cu automobilul, Elena Ciocan a decedat.

Afirmă că despre cele întâmplate au fost înștiințate organele competente și anume, CPR Strășeni, iar după efectuarea cercetării la fața locului, colaboratorii de

poliție ai SUP CPR Strășeni, i-au dat indicații ca să parcheze automobilul la CPR Strășeni.

Relatează că la 16 septembrie 2009, orele 11:00 automobilul de model Mercedes, n/î UNAM 674, ce-i aparține cu drept de proprietate, i-a fost reținut de către organul de poliție și anume, de către locotenentul de poliție Vlad Nedaiborș, fapt confirmat prin conținutul procesului – verbal de reținere a automobilului, motocicletei la stația de parcare auto din 16 septembrie 2009.

Indică că potrivit indicațiilor colaboratorului de poliție care a întocmit procesul – verbal, dânsul a predat automobilul la parcare, confirmând acest fapt prin semnăturile depuse în proces – verbal, fiind recepționat de către un colaborator de la parcare, care de asemenea a semnat procesul – verbal.

Afirmă că dânsul a fost informat despre faptul că automobilul se va afla la parcare pe tot mersul urmăririi penale, el urmând să plătească plata conform tarifelor stabilite.

Susține că pe parcursul urmăririi penale, deoarece automobilul se păstra în condiții nefavorabile, dânsul de mai multe ori s-a adresat către organul de urmărire penală solicitând restituirea automobilului cu obligarea păstrării acestuia până la finalizarea examinării cauzei în instanța de judecată.

Menționează că de fiecare dată, i se spunea că automobilul a fost recunoscut în calitate de corp delict și că eliberarea acestuia poate fi decisă de către procurorul care conducea urmărirea penală.

Afirmă că s-a adresat și către procurorul care conducea urmărirea penală, dar de fiecare dată, i-a s-a refuzat motivând că automobilul a fost pus sub sechestru într-o asigurare acțiunii civile pe dosar.

Indică că în urma efectuării acțiunilor de urmărire penală pe cauza penală nr. 2009330350, dânsul a fost recunoscut în calitate de învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal.

Mai notează că la 25 noiembrie 2009, cauza penală nr. 2009330350, conform legii, a fost expediată de către organul de urmărire penală a CPR Strășeni către Procuratura raionului Strășeni pentru a fi luată o hotărâre în baza art. 289 CPP, fapt confirmat prin conținutul scrisorii de însoțire nr. 1030 din 25 noiembrie 2009, în conținutul căreia se menționează despre remiterea cauzei penale, dar despre automobilul menționat, nu a fost stipulat nimic.

Relatează că după efectuarea unor acțiuni de urmărire penală de către procurorul Ion Țîcu, la 16 decembrie 2009 cauza penală nr. 2009330350 a fost expediată în instanța de judecată pentru examinare în fond, fapt confirmat prin conținutul scrisorii nr. 6262/09 din 16 decembrie 2009, iar despre corpul delict și anume, automobilul de model Mercedes, n/î UNAM 674 în scrisoarea de însoțire nu a fost nicio mențiune.

Remarcă că urmare a examinării cauzei în instanța de judecată, dânsul s-a prezentat, cu hotărârea judecătorească, la parcare auto unde a fost predat automobilul în temeiul indicațiilor organului de urmărire penală și a cerut să i se restituie automobilul menționat, însă s-a constatat că automobilul ce-i aparține,

lipsea, fiindu-i comunicat de către reprezentanții de la parcare auto că automobilul a fost ridicat de către poliție.

Relatează că la 03 mai 2012, de către CPR Strășeni a fost pornită cauza penală nr. 2012338034 pe faptul sustragerii automobilului de la parcare, dar nu se întreprind toate măsurile de stabilire a locului aflării automobilului.

Consideră că în urma acțiunilor neglijente din partea SUP CPR Strășeni și Procuraturii raionului Strășeni, i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 5500 euro, ceia ce corespunde sumei de 90750 lei.

Având în vedere prevederile art. 1404, 1422, 1423 Cod civil, remarcă că în urma acțiunilor neglijente față de obligațiunile de serviciu de către persoane cu funcții de răspundere din cadrul CPR Strășeni și Procuraturii raionului Strășeni i-a fost cauzată și o pagubă morală pe care o apreciază la o sumă de 50000 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 202, 203-210, 219-221, 222 alin. (1), 225, 226 CPP, art. 1407, 1419, 1420, 1422, 1423 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, repararea prejudiciului material în sumă de 90750 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei din contul Procuraturii Generale a RM și MAI al RM.

Prin cererea de completare a acțiunii, Ion Chitoroagă a solicitat încasarea din contul părților în mod solidar a sumei costului automobilului de model Mercedes Benz 200 E, în sumă de 77720 lei, a dobânzii în sumă de 22206 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 31476 lei, a sumei de 24402 conform ratei de inflație, a sumei de 365 lei ce constituie cheltuieli pentru efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică, în total a sumei de 156169 lei.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iunie 2014 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Olga Prisăcari.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 februarie 2015 a fost admisă acțiunea parțial, încasat de la MAI al RM în beneficiul lui Ion Chitoroagă cu titlu de prejudiciu material suma de 77720 lei, costul evaluării în sumă de 365 lei, iar în total 78085 lei, în rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 au fost respinse apelurile declarate de reprezentantul Procuraturii Generale a RM și reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

La 01 februarie 2016, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei recurate, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat cu certitudine faptele ce constituie obiectul probațiunii, care ar fi acordat dreptul intimatului la despăgubire urmare a consecințelor acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală și a procuraturii.

Relatează că la 03 mai 2012, de către Procuratura r-lui Strășeni a fost începută urmărirea penală în cauza nr. 2012338034, în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, pe faptul furtului automobilului de model „Mercedes E200”, n/î UNAM 674, ce aparține lui Ion Chitoroagă, în care ultimul a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, cauza penală fiind suspendată la 16 martie 2013, în baza art. 287¹ alin. (1) pct. 2) CPP, până la identificarea persoanei care poate fi pusă sub învinuire, prin urmare, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.

Susține că din materialele cauzei penale nu denotă faptul că organul de urmărire penală ar fi admis careva acțiuni ilicite, cu încălcarea normelor de drept procesual sau material și nu a avut intenția de a cauza intimatului prejudiciu material sau/și moral, îndeplinindu-și obligațiunile de serviciu în conformitate cu legea.

Având în vedere prevederile art. 386 alin. (1) lit. b) și c) și art. 387 lit. a) și c) CPC, consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat legea.

Prin urmare, indică că fără a face o motivare plauzibilă a concluziilor expuse, instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au considerat că în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit cu certitudine vătămarea drepturilor lui Ion Chitoroagă condiționată de încălcarea normelor legale de către organele de stat, precum și nu au argumentat prin care acțiune ale sale Ministerul Afacerilor Interne al RM, cât și Procuratura Generală a RM au întreprins careva acțiuni ilicite manifestate prin încălcarea intenționată a normelor legale, ce ar constitui temei de reparare a prejudiciului pretins, deoarece acțiunile întreprinse au fost efectuate în limitele legii.

Susține că având în vedere că la moment pe faptul sustrageri bunului ce aparține lui Ion Chitoroagă este inițiată o cauză penală, consideră că prejudiciul a fost cauzat ultimului anume de către persoanele care au și comis infracțiunea de sustragere a automobilului.

Mai notează că prejudiciului material, care urmează a fi achitat intimatului, este o sumă care excede cuantumul rezonabil de acordare a prejudiciului pe asemenea cauze și contravine normelor de drept material și anume, art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, art. 1422 și art. 1423 Cod civil, precum și jurisprudenței naționale și jurisprudenței CEDO.

Invocând prevederile art. 239 și art. 240 alin. (1) CPC, pct. 10.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 07 iulie 2008, consideră că instanțele de judecată prin concluziile sale, au examinat unilateral doar probele prezentate de către intimat, fără a lua în considerație probele prezentate de către Procuratura Generală a RM astfel, încălcând atât prevederile legale menționate, cât și principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale și principiul nemijlocirii.

La 08 februarie 2016, MAI al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și a deciziei recurate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie remisă pricina la rejudecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare au adoptat hotărâri cu abateri de la normele legale ale legislației procesual civile, reflectând doar concluziile cu privire la admiterea pretențiilor intimatului, fapt ce contravine prevederilor art. 130 alin. (1), 118 alin. (1) CPC.

Sușine că între CPR Strășeni și ÎM „TCI – Consulting” SRL a fost încheiat contractul nr. 24 din 28 august 2009, prin care ÎM „TCI – Consulting” SRL și-a asumat obligația de a acorda sprijin în amenajarea teritoriului Poliției Rutiere, de a păstra bunurile materiale reținute, asumându-și răspundere pentru păstrare, fapt ce însă a fost trecut cu vederea atât de instanța de fond, cât și de instanța de apel.

Afirmă că procurorul, în conformitate cu art. 160 alin. (3) CPP, din momentul primirii cauzei penale, a verificat prezența automobilului menționat și a preluat obligația de asigurare și păstrării lui în continuare.

Consideră că instanțele de judecată urmau să verifice dacă la materialele cauzei este actul de predare – primire întocmit între ÎM „TCI – Consulting” SRL și MAI al RM sau CPR Strășeni.

Indică că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au luat în calcul că se contestă acțiunile IP Strășeni, care de fapt, este succesorul în drepturi a CPR Strășeni din anul 2013, prin urmare, neîntemeiat au obligat MAI al RM la plata sumei de 78085 lei.

Consideră că la judecarea pricinii, urma a fi atras în calitate de copârât și IP Strășeni, deoarece se contestă anume acțiunile IP Strășeni și nu ale MAI.

Mai notează că atât instanța de fond, cât și instanța de apel urmau să atragă atenția și asupra faptului că intimatul urma să respecte procedura prealabilă față de MAI al RM, fapt însă neglijat de intimat și trecut cu vederea de către instanțele judecătorești.

Consideră că la examinarea pricinii, în baza prevederilor din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, a fost încălcată și competența teritorială de judecare a cauzei, deoarece potrivit art. 5 din Legea menționată, organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției al RM, prin urmare, cauza urma a fi examinată la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

La 16 martie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Ion Chitoroagă a depus referință la recursurile declarate de Procuratura Generală a RM și MAI al RM, solicitând respingerea cererilor de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 11 ianuarie 2016 fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 241, vol. I), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu